

Styrdokument

RIKTLINJER FÖR ERSÄTTNING TILL FAMILJEHEM

Våra styrdokument

[Normerande]

Policy - Vår hållning, övergripande
Riktlinjer - Rekommenderade sätt att agera
Regler - Absoluta gränser och ska-krav

[Aktiverande]

Strategi - Avgörande vägval och strategiområden från fullmäktigeberedningar
Program - Avgörande vägval och programområden från andra än fullmäktigeberedningar
Plan - Uppdrag, tidsram och ansvar

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Bakgrund	4
1.2	Syfte	4
2	Familjehem	4
2.1	Arvode	4
2.2	Förlorad arbetsinkomst.....	5
2.3	Omkostnadsersättning.....	6
2.3.1	Allmänt.....	6
2.3.2	Inför placering	6
2.3.3	Extra kostnader under placering.....	6
3	Särskilt förordnade vårdnadshavare	7

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Sveriges kommuner och regioner ger årligen ut ett cirkulär som syftar till att ge stöd och vägledning för handläggare och beslutsfattare i kommuner gällande handläggningen av ärenden som rör familjehemsvård. Vid bedömning av ersättning utgår vi i Ulricehamns kommun från SKR:s riktlinjer. Cirkuläret är dock generella rekommendationer och kommuner rekommenderas att som komplement ta fram egna riktlinjer.

1.2 Syfte

Denna riktlinje är ett komplement till SKR:s cirkulär. Syftet är att utgöra ett stöd vid handläggning av ersättningar till familjehem och särskilt förordnade vårdnadshavare (för barn som tidigare varit placerade i familjehem) och att säkerställa en likabehandling av nämndens uppdragstagare.

2 Familjehem

2.1 Arvode

Arvode är den del av ersättningen som avser ersättning till familjehemmet för deras arbete och den tid som uppdraget för med sig. I grundarvodet ingår ersättning för uppgifter som ligger inom en normal föräldraroll så som föräldramöten, utvecklingssamtal, tandläkar- och läkarbesök, ta emot företrädare för nämnden och delta i fortbildning och handledning. I grundbeloppet har hänsyn tagits till att placerade barn har större behov av stöd och hjälp än barn i allmänhet.

I SKR:s cirkulär finns det en grundnivå på arvodet samt tre nivåer med förhöjt arvode.

Arvodet är uppdelat på tre åldersklasser 0-12 år, 13-19 år samt vuxna. Aktuella summor för innevarande år återfinns i cirkuläret. För att bedöma nivå krävs en helhetsbedömning kring barnets behov och vilken arbetsinsats uppdraget kräver. Exempel på förhållanden som kräver ökade arbetsinsatser och kunskaper och kan motivera till höjning av arvodet inom ramen för rekommendationerna är;

- starkt utagerande beteende hos barnet eller den unge
- starkt hämmat beteende: passiv, depressiv, ängslig, inbunden
- specifika skolproblem: skolk, anpassningsproblem, konflikter
- missbruk av beroendeframkallande medel
- negativt beteende: kriminalitet, asocialitet, vagabondering, prostitution
- fysisk och psykisk funktionsnedsättning, intellektuell funktionsnedsättning
- kroppslig sjukdom av kronisk karaktär, allergier, eksem och liknande som ställer krav på särskilda insatser
- omfattande kontakter med sjukvården, barn- och ungdomspsykiatri och myndigheter

- omfattande kontakter med anhöriga eller andra närstående personer.

Som stöd för att bestämma nivå används på lokal nivå nedanstående tabell;

Grundarvode	Nätverksplaceringar och placeringar där normalt föräldrastöd bedöms tillräckligt för barnet.
Förhöjt arvode nivå 1	Barnet har ett stödbehov som går utöver normalt föräldrastöd inom något eller några av ovanstående områden vilket medför högre arbetsinsats för familjehemmet.
Förhöjt arvode nivå 2	Barnet har ett tydligt utökat stödbehov inom flera av ovanstående områden, alternativt omfattande behov inom ett område som kräver stor arbetsinsats för familjehemmet.
Förhöjt arvode nivå 3	Barnet har mycket stort stödbehov inom flera av ovanstående områden, vilket kräver mycket stor arbetsinsats för familjehemmet.

Utgångspunkten är att nätverkshem ersätts med grundarvode, men om ett barn med stora behov placeras i sitt nätverk kan det efter bedömning vara aktuellt att utge förhöjt arvode när det bedöms motiverat utifrån uppdragets art.

För att kunna lösa snabba akuta behov kan det ibland vara motiverat med ett förhöjt arvode enligt någon av nivåerna 1 - 3 vid placeringar där familjehem uppvisar stor flexibilitet och akut tar emot ett barn. Förhöjd ersättning på denna grund utges som längst i fyra månader vilket ska tydliggöras i avtalet. Senast inom dessa fyra månader ska arvodesnivån bestämmas utifrån barnets behov och förväntad arbetsinsats på samma sätt som vid alla placeringar. Viktigt att detta tydliggörs med familjehemmet även muntligt i samband med inledningen av placeringen.

Det kan i undantagsfall förekomma att ett enskilt barn har så omfattande behov av vård och omsorg att det finns skäl att fastställa arvodet till en nivå som överstiger SKR:s rekommendationer. Även i ärenden där ett konsulentstöttat familjehem övergår till nämnden kan det bli aktuellt med ett högre arvode, för att matcha det arvode familjehemmet tidigare fått. Om sådant behov identifieras ska dialog ske med enhetschef som i sin tur för dialog med verksamhetschef som har delegation att fatta beslut i frågan.

Det kan i vissa fall, exempelvis om barnet går i skola på annan ort, vara aktuellt att reducera ersättning. Mer information kring detta finns i SKR:s cirkulär.

2.2 Förlorad arbetsinkomst

I samband med inledning av placering kan familjehemsförälder behöva vara hemma på heltid för att ge barnet en bra start i familjehemmet, vara med vid förskola/skola och

liknande. Under en inskolningsperiod på max två månader kan nämnden ersätta familjehemmet för förlorad arbetsinkomst. Om ett spädbarn placeras kan ersättning för förlorad arbetsinkomst pågå under en längre period eftersom familjehemmet inte är berättigad till föräldrapenning och barnet inte har rätt till barnomsorg.

Om särskilda behov uppstår under pågående placering kan det vara motiverat att ersätta förlorad arbetsinkomst. Detta sker då efter individuell bedömning i aktuellt fall och i dialog med enhetschef som i sin tur tar frågan vidare till verksamhetschef som har delegation att fatta beslut.

2.3 Omkostnadsersättning

2.3.1 Allmänt

Omkostnadsersättningen är till för att täcka de merkostnader som familjehemmet får när det tar emot barnet i sin familj. Nivån på omkostnadsersättningen bedöms i förhållande till SKRs rekommendationer med hänsyn till barnets behov och familjehemmets standard. Eventuella tilläggskostnader utöver grundomkostnad ska tydliggöras genom ett beslut i familjehemmets akt där det framgår att det finns ett individuellt behov hos barnet, vilka kostnader som ingår i ersättningen och hur de är beräknade. Kostnader som är regelbundet återkommande kan schabloniseras och betalas som en fast tilläggskostnad per månad medan andra kostnader uppkommer mer sällan och prövas när det är aktuellt.

2.3.2 Inför placering

Inför placering ska individuell bedömning av vilket basbehov kring kläder och möbler som finns göras i respektive fall i dialog med familjehem och barnet (beroende på ålder). Maximalt belopp att bevilja är 6 % av prisbasbeloppet till inköp av basgarderob respektive möbler. Inköp av säng går utöver och ersätts med skäligt belopp för säng av normalstandard. Som stöd avseende bedömning kring kläder finns en framtagna basutrustningslista med vägledande belopp och antal för kläder. Översyn sker årligen av enhetschef genom prisjämförelse.

2.3.3 Extra kostnader under placering

Utgångspunkten är att de löpande kostnader som uppstår för barnet under placeringstiden ska täckas av den omkostnadsersättning som utgår. En vägledande princip är samtidigt att det placerade barnet inte ska särbehandlas i familjehemmet.

När ett behov av extra omkostnadsersättning uppstår ska en individuell bedömning göras utifrån barnets behov, familjehemmets standard, möjligheten att bekosta utgiften inom ramen för omkostnadsersättningen samt vilka konsekvenser det får för barnet om den aktuella utgiften inte beviljas.

För samtliga tilläggskostnader gäller principen att de ska ha överenskommit i förväg mellan socialtjänsten och familjehemmet. Summor för vad som är rimligt att bevilja för olika utgifter framgår inte av SKR:s cirkulär, utan det behöver bedömas från fall till fall. Som stöd finns på lokal nivå en lista med framtagna vägledande belopp för några vanligt förekommande extra omkostnader så som semesterresor, körkort och dyrare utrustning. Revidering av denna sker vid behov av enhetschef.

3 Särskilt förordnade vårdnadshavare

Ersättning till särskilt förordnade vårdnadshavare som tidigare varit familjehem följer SKR:s rekommendationer. Ersättningen ska regleras genom ett särskilt avtal där tidigare arvode och omkostnadsersättning är utgångspunkten vid bedömningen kring vilken ersättning som är rimlig. Kring eventuella schabloniserade tilläggskostnader får individuell bedömning göras kring huruvida dessa är att anse som varaktiga eller ej. Endast varaktiga kostnader ska ingå i omkostnadsersättning för särskilt förordnade vårdnadshavare. Individuell bedömning får göras i varje ärende, men ersättningen som särskilt förordnad vårdnadshavare kan aldrig vara högre än den ersättning som utgått under placeringen. När vårdnaden övergått till de särskilt förordnade vårdnadshavarna utgår inte längre några extra ersättningar utöver själva avtalet.

För ytterligare vägledning, se SKR:s cirkulär.